

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

МАТЕРІАЛИ

**Всеукраїнської науково-практичної конференції
здобувачів вищої освіти**

«МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ ВИРОБНИЦТВУ»

Актуальні питання законодавства

14 квітня 2023 року

Біла Церква

2023

УДК: 911.3:008 (477)

ВОВКОТРУБ А.О., студентка

Науковий керівник – **ОРДІНА Л.Л.**, канд. пед. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

У роботі досліджено сучасний стан руйнування та збереження історико-культурної спадщини України внаслідок російської агресії, яка виникла у 2022 р. Розглянуто умови відтворення історичних пам'яток українського народу у воєнний час, що стає потужним каталізатором збереження та збагачення патріотичних цінностей, які є важливою складовою формування української національної ідентичності.

Ключові слова: історико-культурна спадщина, російсько-українська війна, національна ідентифікація.

У 2014 р. російськими військами відбулося збройне вторгнення в Україну: був окупований Крим, розпочалася війна на сході України (Донбас). 24 лютого 2022 р. розпочалося широкомасштабне воєнне вторгнення російських військ на територію нашої держави. За час російсько-української війни було пошкоджено і зруйновано велику кількість історико-культурних пам'яток України. У нових реалістичних умовах сьогодення постало питання пріоритетності культурної спадщини в Україні. Тому актуальною проблемою нашого дослідження є аналіз, перспективи відновлення і збереження історико-культурної спадщини як складової національної культури.

Енциклопедія історії України пропонує таке визначення культурної спадщини як сукупність успадкованих сучасниками від попередніх поколінь культурних цінностей. До них належать: 1) пам'ятки архітектури та монументального мистецтва й подібні до них пам'ятки археології та історії, а також пов'язані з ними природні об'єкти; 2) найрізноманітніші визначні місця; 3) рукописи, книги, архівні матеріали, предмети художнього, історичного або археологічного значення, наукові колекції, які мають художнє, історичне, етнографічне чи наукове значення; 4) традиції, звичаї, обряди, свята (святкування), традиційні ремесла, інші форми збереження та демонстрування досвіду, навичок і знань, що мають значення для окремих спільнот і передаються із покоління в покоління. Культурна спадщина підлягає збереженню та охороні, а також повинна бути доступною для якомога більшого кола зацікавлених людей і всіляко популяризуватися [1].

На сьогодні, відповідно до даних Міністерства культури та інформаційної політики України, пошкоджено або повністю зруйновано понад 1300 об'єктів культурної інфраструктури, а також незаконно вивезені частини музейних колекцій з тимчасово окупованих територій України [2].

Застосувавши історичну хронологію подій, ми спробували проаналізувати сучасний стан деяких історико-культурних національних пам'яток під час російсько-української війни.

Скіфське золото. Прикладом розкрадання культурної спадщини України є ситуація, що набула розголосу завдяки Нідерландам. Скарби, які називають скіфським золотом, знаходились в Нідерландах, тому що їх позичили з чотирьох музеїв у Криму та одного в Києві для виставки на початку 2014 року в Амстердамському музеї Алларда Пірсона [3]. Згодом Амстердамський окружний суд у 2021 році ухвалив рішення про те, що безцінна колекція золотих артефактів із Криму має бути повернута в Україну.

Чернігівський обласний історичний музей ім. Василя Тарновського. З перших днів війни музей витримав 40 днів окупації. Від уламків вибуху міни постраждав будинок губернатора,

збудований у XIX ст. Працюючи під обстрілами, працівники музею частково демонтували колекцію військово-історичного музею. Спосіб демонтажу експозиції призвів до того, що половину обладнання більше не можна використовувати, тому Чернігівському обласному історичному музею ім. В. Тарновського потрібне обладнання: експозиційне, виставкове, фондове [4].

6 травня 2022 р. російським обстрілом був зруйнований Національний літературно-меморіальний музей Григорія Сковороди у Харківській області. Музей створений у 1972 р. і містить більше тисячі експонатів. На території музею знаходились пам'ятки архітектури та садово-паркового мистецтва XVIII ст. Внаслідок влучання російської ракети в музеї виникла пожежа. Науковці і реставратори вважають, що музей можна відновити, а організація ЮНЕСКО узгодила рішення щодо виділення коштів, 50 тисяч доларів, на проведення реставраційних робіт.

Маріупольський драматичний театр – один із найдавніших театрів лівобережної України. У XIX ст. в Маріуполі була створена перша професійна театральна трупа. Прикладом цинічного знищення пам'ятки з віковою історією та геноциду мирного населення стала дата 16 березня 2022 року, коли літак російської армії скинув бомбу на будівлю Маріупольського Драмтеатру. Біля входу в театр був напис великими літерами: «Діти». За даними міської ради під завалами Драматичного театру загинули близько 300 людей[5].

Харківська державна наукова бібліотека імені Короленка – друга найбільша бібліотека України після Національної бібліотеки України імені Вернадського у Києві. Заснована у 1830 р. Фонд бібліотеки має національне значення і складає 7 мільйонів примірників документів різними мовами. Бібліотека також виконує функцію хаба цифрової освіти у Харкові. У березні 2022 р., внаслідок російських ракетних обстрілів було зруйновано фасад центрального корпусу, 2 книгосховища, рояль та вітражі.

Отже, аналізуючи стан руйнування і перспективи відновлення історико-культурної спадщини внаслідок російської агресії на території України, можна зробити висновок, що в контексті культурної політики України важливе місце належить суспільному діалогу, орієнтованому на розуміння та консолідацію, результатом якого буде формування громадянської ідентичності. Важливою умовою відновлення історичних пам'яток українського народу у воєнний час є патріотичне виховання молоді, що включає такі складові, як створення формальних та неформальних освітніх та дозвілєвих організацій для дітей та молоді, спрямованих на захист духовних цінностей як ідентифікаторів національної ідентичності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кот С.І. КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА [Електронний ресурс]// Енциклопедія історії України: Т. 5: Кон - Кю / Ред кол.: В. А. Смолій (голова) та ін. НАН України. Інститут історії України.-К.: "Наукова думка", 2008. - 568 с. Режим доступу: http://www.history.org.ua/?termin=Kulturna_Spadschina
2. Ukrinform. В Україні через війну пошкоджені майже 1 300 об'єктів культурної інфраструктури - МКІП. Укрінформ - актуальні новини України та світу. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3682719-v-ukraini-cerez-vijnu-poskodzeni-majze-1-300-obektiv-kulturnoi-infrastrukturi-mkip.html>.
3. Service R.U. Dutch Court Rules Crimean Treasures Must Be Returned To Ukraine. Radio Free Europe/RadioLiberty. URL:<https://www.rferl.org/a/ukraine-crimea-gold-dutch-court/28175712.html>
4. Понад 40 днів в облозі: як рятували колекцію Чернігівського історичного музею URL:<https://suspilne.media/241184-ponad-40-dniv-v-oblozi-ak-ratuvali-kolekciu-cernigivskogo-istoricnogo-muzeu/>
5. Донецький академічний обласний драматичний театр. Український інститут. URL:<https://ui.org.ua/postcard/doneczkyj-akademichnyj-oblasnyj-dramatychnyj-teatr/>.

ЗМІСТ

Вовкотруб А.О., Ордіна Л.Л. Історико-культурна спадщина українського народу в умовах російсько-української війни.....	3
Гроза В.С., Терещук М.М. Особливості парламентаризму в Кіпрі: досвід для України.....	5
Калініченко К.В., Новак Т.С. Визначення розміру шкоди, завданої землі внаслідок бойових дій під час воєнного стану: окремі аспекти правового регулювання.....	7
Клешня В.В., Макарчук В.В. Деякі правові аспекти накладання адміністративних стягнень.....	9
Кліпач В.М., Майстренко К.М. Удосконалення системи державного та громадського контролю за діяльністю органу місцевого самоврядування.....	10
Коломієць Д.О., Росавицький О.О. Евтаназія: жити чи померати?!.....	12
Лагода О.Ю., Сімакова С.І. Актуальні проблеми застосування електронних доказів у кримінальному процесі.....	13
Лагода О.Ю., Мельник В.О. Проблеми складення позовної заяви в порядку цивільного процесуального законодавства.....	17
Лещук Ю.І., Макарчук В.В. Деякі правові аспекти проведення земельної реформи в Україні (у контексті сталого розвитку).....	18
Литвин А.Л., Макарчук В.В. Окремі аспекти реалізації прав на медичну допомогу та доступність медичних послуг.....	20
Ліповцова Д.С., Терещук М.М. Правове регулювання управління корпораціями в Україні.....	21
Луценко О.Д., Пахомова А.О. Особливості правового визначення поняття «селекційні досягнення».....	23
Мазорчук В.Д., Макарчук В.В. Деякі сучасні тенденції злочинності неповнолітніх.....	24
Матвієнко М.О., Макарчук В.В. Деякі правові аспекти розвитку та змін сучасного кримінального права.....	26
Палій А.А., Макарчук В.В. Евтаназія – спасіння чи самогубство?.....	28
Самойленко І.Г., Макарчук В.В. Деякі особливості правового регулювання трудової діяльності в умовах воєнного стану.....	29
Сніжко І.В., Ордіна Л.Л. Історія виникнення і розвитку української валюти.....	30
Смаглюк В.В., Терещук М.М. Правове регулювання обігу крипто валют.....	32
Сергєєв О.В., Аргат Я.П. Домашнє насильство як одна з актуальних проблем сімейного законодавства.....	35
Сморода П.О., Аргат Я.П. Проблеми легалізації одностатевих шлюбів в Україні.....	36
Сергєєв О.В., Сімакова С.І. Торгівля людьми як порушення прав людини: аналіз проблеми та пошук рішень протидії.....	38
Сергєєв О.В., Сімакова С.І. Проблеми збирання доказів у кримінальному процесі.....	39
Тищенко О.В., Настіна О.І. Правове регулювання охорони земель в умовах правового режиму воєнного стану в Україні.....	41
Фурдецька А.І., Терещук М.М. Амбазонський конфлікт: шляхи вирішення міжетнічних проблем...42	
Щербина О.Є., Настіна О.І. Можливості протидії корупції через правові механізми відновних практик.....	44
Ільчук М.П., Пахомова А.О. Щодо питання розвитку органічного виробництва в умовах сьогодення.....	45